

C. W. LEADBEATER

A VILÁGANYA

MINT JELKÉP ÉS VALÓSÁG

Kézirat

Magyar Teozófiai Társulat

Talán az lesz a legjobb, ha mondanivalómat egy olyan határozott megállapítással kezdem, amit személyesen tudok a Világanyáról, félretéve egy időre az összes köréje szövődött mítoszt, úgy foglalkozunk a tényekkel, ahogy azok vannak, ahogy azok bennünket és az elvégzendő feladatainkat érintenek.

Eszerint a Világanya egy hatalmas lény, aki a világot irányító és kormányzó szervezet egyik nagy területének élén áll. Valójában Ő egy hatalmas Angyal, egy nagy sereg alája rendelt angyallal, akiket állandóan foglalkoztat abban a tevékenységben, amit főképpen Reá bíztak. Ennek a munkának olyan sok és olyan csodálatos leágazása van, hogy néhány mondatban még a legáltalánosabb fogalmat sem könnyű arról megadni. Elégedjünk meg egyelőre annyival, hogy a szó szoros értelmében a világ minden nője az Ő oltalma alatt áll, különösen a legnagyobb megpróbáltatásuk idején, amikor ők az Istentől kapott legfontosabb feladatát gyakorolják, és a valóságban anyává válnak.

Gyakran mesélnek olyan történeteket, főleg a parasztság körében, hogy némelyik asszony látta a legfőbb Anyát maga mellett állni azokban a nehéz órákban. Mások viszont, akik nem voltak olyan kiváltságosak, hogy lássák, mégis érezték a segítséget és erőt, amelyet rájuk árasztott. Miért éppen az egyszerű emberek pillanthatják meg, és nem a műveltebb emberek is? Ennek oka az, hogy akik értelmileg fejlettek, azok rendszerint mindent a tudatosságuk arra a területére adnak be, ahol nagyrészt elveszítik a természethez közelebb élő emberek érzékenységét. Mindamellet néha előfordul ezekkel a fejlettebb emberekkel is, hogy észlelnek bizonyos dolgokat. Nekem is egy angol arisztokrata hölgy mesélte el, hogy hasonló körülmények között egy hatalmas angyalt látott ágya mellett, aki csodálatosképpen amolyan eszméletlenség-félével árasztotta el, amely fájdalmát bizonyos időnként csillapította.

Ez talán az Ő legnagyobb és lenyűgözőbb feladata. De van egy másik is, ami a legközelebbi kapcsolatba hozza az emberiséggel, s amelyben tevékenysége részévé tette, hogy enyhítse a világ szenvedését, és vigasztalója, bátorítója és segítője legyen mindenkinek, aki bajban van, szerencsétlenség érte, segítséget szenved, aki beteg, balsors sújtja. Azoknak, akiknek ez a gondolatmenet szokatlan, azt ajánlanám, hogy olvassák el Monsignor R. H. Benson *The Light Invisible* (A láthatatlan fény) könyvének „Consolatrix Afflictorum” című megható történetét, és egy kis könyvet is Lady Emily Lutytentől, *The Call of the Mother*-t (Az Anya látogatása).

A teozófia valamennyi tanulmányozója tud arról, hogy létezik egy hatalmas és dicsőséges Hierarchia, ami a világ belső és spirituális kormányzását végzi. Ha valaki szeretne megérteni egyet-mást ennek a kormányzatnak a szervezetéről, figyelmesen tekintse át C. Jinarajadasha: *First Principles of Theosophy* (A teozófia alapelvei) című könyvének 98. rendkívül világos és hasznos ábráját, amit az alábbiakban bemutatunk. Ezen a diagrammon látható, hogy mindenek fölött áll a Spirituális Király, más néven a Világ Ura, s hozzá legközelebb, mint a második sugár szellemi vezetője, az Úr, Buddha áll, míg a további öt sugár (noha mindegyiknek megvan a maga egyedi Ura, vagy Csohánja) egy magas rangú vezető irányítása alatt áll, akit Mahacsohánnak hívnak. Láthatjuk azt is, hogy az Úr Vaivasvata Manu, az Úr Maitreya Bodhiszattva és az Úr Mahacsohán egy bizonyos meghatározott szinten – ami az alsóbb síkokon végzett tevékenységet illeti – áll a Naprendszer Logosza három aspektusának képviselőjeként. Azt is tudjuk, hogy nincs más a Nagyok között, aki ezen a szinten állna, kivéve azokat, akik korábban töltötték be ezeket a magas tisztségeket, most viszont máshol dolgoznak.

Beavatás							
10.	Hallgató Figyelő						
9.	Világ Ura						
8.		Buddha					
7.	Manu	Bodhisattva (Világtanító)	M a h a c s o h á n				
6.	Csohán Morya Mester	Csohán Kuthumi Mester	Csohán Velencei Mester	Csohán Seraphis Mester	Csohán Hilarion Mester	Csohán Jézus Mester	Csohán Magyar Mester
5.	Adeptus	Adeptus	Adeptus	Adeptus	Adeptus	Adeptus	Adeptus
4.	Arhátok						
3.	1. Sugár	2. Sugár	3. Sugár	4. Sugár	5. Sugár	6. Sugár	7. Sugár
2.	Erő, akarat	Bölcsesség	Cselekvés	Érzelem	Tudomány	Odaadás	Szertartások
1.							

A Nagy Fehér Testvériség

A Hierarchia lépcsőfokai tehát egyértelműen megtekinthetők, a különböző sugarak elrendezése, és azok vezetői, vagy csohánjai táblázatba foglaltak, így azonnal látható, hogy a Világanya helyét nem találjuk meg a diagramban, mivel az általa végzett munka nem tartozik egy konkrét sugárhoz sem, hiszen védő, oltalmazó szerepe kiterjed az egész női nemre valamennyi sugáron. Továbbá az ábra csakis azt a tevékenységet jelzi, amit a Hierarchia emberi irányultságának nevezhetünk. Ne feledjük azonban, hogy az Úr Maitreya éppúgy tanítója az angyaloknak, mint az embereknek, s hasonlóképpen a nagy Világ Ura sem csupán az emberi fejlődésnek a Szellemi Királya, hanem az angyali birodalomnak is ezen a bolygón. Tudjuk, hogy van a Hierarchiának egy angyali oldala is, de semmi bővebb ismeretünk nincsen, aminek alapján egy hasonló táblázatot összeállíthatnánk erre is.

Azt is tudjuk, hogy amint az Adeptusok kerületekre osztották a világot azért, hogy minden nemzet részesüljön valamiféle adeptusi vezetésben, ugyanúgy megvan minden nemzetnek a maga vezető Dévája vagy Angyala is. Arról is tudomásunk van, hogy az angyalok rendkívül nagy szerepet játszanak a fejlődés irányításában, hogy ők is kormányoznak bizonyos területeket, és hogy a kisebb és nagyobb rangú dévák seregének gondosan kidolgozott rendszere van, mely lenyúlik egészen addig, hogy egy-egy erdőnek, völgynek, tónak is megvan a maga védő szelleme. Ezekről a dolgokról viszont a tudásunk korlátozott és töredékes, a világ politikai földrajza pedig az angyali seregek szempontjából még megírásra vár. Ezért valószínűleg elhamarkodott lépés volna, ha megpróbálnánk összehasonlítani a két fejlődési vonal magasan fejlett tagjait. Mégis azt hiszem, hogy nem hibázunk nagyot, ha azt mondjuk, hogy a Világanya, a Világosság Úrnője a sugarak élén álló Csohánokkal egyenrangú.

Tartok tőle, hogy a legtöbb angol nyelvű országban az alapvető nehézség, amivel szembe találjuk magunkat, amikor igyekszünk megmagyarázni a Világanya működési körét, és tevékenységét, az az átlag protestáns különösen éles és értelmetlen előítélete az áldott Szűz Mária katolikus tanával szemben. Elkerülhetetlenül meg fognak vádolni bennünket, hogy Mária-imádást akarunk becsempészni, s hogy titokban megpróbáljuk a római katolikus tanításokkal befolyásolni az olvasót. Mennyi félreértés van ebben a kérdésben! A római és görög katolikusok mély tiszteletben tartják az Áldott Szűz nevét, bár a hívek többsége keveset tud annak a gyönyörű és poétikus szimbolikának az igazi értelméből, amely ezt a nevet körülveszi. Az anglikán egyház valamivel megkurtította a felé irányuló tiszteletet, míg azok a keresztények, akik nem hisznek benne, rendszerint azt a megjegyzést teszik, hogy egy

asszonyhoz imádkozni bálványimádásnak számít – ez olyan gondolkodás, ami pusztán szüklátóköritség és tudatlanság eredménye.

Ha valóban szeretnénk megérteni, hogy mi az igazság ebben a kérdésben, akkor azzal kell kezdenünk, hogy közösen szabadítsuk fel gondolkodásunkat az előítéletektől. Az első dolog, amit fel kell ismernünk az, hogy soha senki nem imádott asszonyt istenként (de férfit sem) abban az értelemben, ahogyan a fanatikus protestánsok értelmezik. Ők képtelenek felfogni – nem is akarják megérteni – a katolikusok álláspontját a Mi Asszonyunkkal vagy a szentekkel kapcsolatban. Nekünk viszont, a teozófia tanulmányozóinak, annál tárgyilagosabb álláspontot kell képviselnünk, és meg kell próbálnunk feltárni, mi is valójában a katolikus felfogás, mielőtt elítélnénk azt. Hagy idézzünk a *Katolikus Enciklopédiából*, („Imádat” szócikk) amit a római egyház jóváhagyott, hivatalos álláspontjának tekinthetünk:

Az imádatnak több szintje van. Ha közvetlenül Istenre irányul, akkor legmagasabb fokú, abszolút, mindenek fölött álló imádás, vagy imádat, vagy a szentesített teológiai kifejezéssel élve: *latría*¹ (istenimádat). Ez a legmagasabb imádat egyedül Istent illeti, mert ha egy teremtményére irányul, akkor az már bálványimádás.

Amikor az imádat tárgya csak közvetve Isten, vagyis amikor mély tisztelet formájában a vértanukra, angyalokra, szentekre irányul, akkor az egy alsóbbrendű imádat ez előzőhöz képest, és viszonylag messze van attól, mert Isten teremtményeinek adózik tisztelettel a Hozzá való sajátos helyzetük miatt. Ezt a teológusok *dulia*-nak² (a szentek tisztelete) nevezik, ami szolgálatot jelent, és arra utal, hogy kifejezzük Isten kiemelt szolgálói iránti tiszteletünket, mi ezt a szolgálatot tiszteljük meg az imával.

Mivel az Áldott Szűz megkülönböztetett és egészen kimagasló helyen áll a szentek közt, a felé irányított imádatot *hyperdulia*-nak nevezzük.

Nekem úgy tűnik, hogy ez nagyszerűen tisztázza a kérdést, és egy korrekt, megvédhető megközelítést nyújt. Sok félreértés származott annak a három görög szónak a fordításából, amik jelentésében csak finom árnyalatnyi különbség van, és ezeket egy szóval, az „imádat”-tal fordították. Úgy vélem, hogy ez a hiba, ami párosult sok ember kirívó tudatlanságával a teológiai megkülönböztetések árnyalataiban, és a végzetes hajlamukkal, hogy rosszat gondoljanak mindenkiről, aki tőlük különbözik, ez a felelős sok félreértésért és az azt követő gyűlölködésért. Azt javaslom, hogy magunk között és irodalmunkban világosan különböztessük meg a fordításban: csupán a *latreia*³ legyen imádat, a *douleia*³ –t fordítsuk tiszteletnek, vagy hódolatnak, míg és a *hyperdouleia*³-t mélységes tiszteletnek, vagy hódolatnak. Viszont nagyon fontos, hogy szem előtt ne tévesszük: hogy hozzáértő tanult ember soha, sehol, semmilyen körülmények között sem tévesztette össze a nagy és szent lényeket méltán megillető tiszteletet azzal a legfelsőbb imádattal, amellyel egyedül Istennek hódolunk. Ne legyen hát tévedés ebben a tényben.

Sok badarságot beszéltek már össze a bálványimádásról elsősorban olyan emberek, akik túlságosan türelmetlenül erőltetik a saját hitüket másokra, semhogy arra is maradna kedvük vagy idejük, hogy megpróbálják megérteni a náluk bölcsebb és türelmesebb

¹ Ez a szó egy amfibrachisz (rövid – hosszú – rövid szótagokból álló versláb. A ford.). A második szótagot kell hangsúlyozni, pontosan úgy kiejtve, mint a „try” angol szót.

² Ismét egy amfibrachisz. A második szótagot kell hangsúlyozni. És úgy kell kiejteni, mint az angol „lie” szót. Az első szótagot az angol „do” szóhoz hasonlóan ejtjük.

³ Itt az eredeti görög helyesírás van megadva, az Enciklopédia a középkori latint használja.

gondolkodók álláspontját. Ha megfelelően ismernék az etimológiát, akkor tudatában lennének, hogy a bálvány szó képmást vagy ábrázolást jelent, akkor talán azt is megkérdeznék maguktól, minek a képmása a bálvány, és vajon nem rejlik-e valóság azok mögött kövek és fadarabok mögött, amiket az annyira lenézett vademberek imádnak, és amikről a misszionáriusok hetet-havat összehordanak?

A kép, a szobor, a kereszt, a saiviták lingam-ja, a szikhek szent könyve – mind-mind szimbólumok. Önmagukban nem imádat tárgyai, hanem azok által tiszteletben tartott dolgok, akik azokat pontosan értik, és mert emlékeztetni szándékoznak bennünket Isten egyik vagy másik aspektusára, és hogy fordítsuk gondolkodásunkat Felé. Indiában sok különböző névvel illetik Isten aspektusait, és ezért igyekeznek a misszionáriusok sokistenhivőként becsmérelni a hindukat, bár a kertben dolgozó kuli is meg tudná nekik mondani, hogy csak egy Isten van, és hogy minden egyes neve csupán egy-egy megjelenési formája, mind egy-egy iránytű, ami Felé mutat, aki azért lett így felosztva és kapott anyagi formákat, hogy némileg közelebb hozza a végtelent a nagyon is véges értelmünk felfogóképességéhez.

Nagyon nagy szükség van a jóindulatra, a megértésre, egy jószívű és rokonszenvező viselkedésre azok irányában, akik egy másik úton haladnak Isten lábai felé, akiben mindenki egyformán hisz - a szerető Atyában, akiről Krisztus beszél, az egy igaz Istenben, aki egy másik megnyilvánulásában így szólt: „Minden igaz imádat Hozzám száll, bármilyen névre ajánlják is fel.” Máshol pedig: „Bármilyen úton közeledik valaki felém, azon az úton megyek én is eléje, mert minden út, amin az emberek hozzám jönnek, az Én utam.”

Semmi sem létezik Istenen kívül, és bárki iránt is érezzünk tiszteletet, imádatot, szeretetet, az mind az Istennek szól, aki abban a személyben (bár csak részlegesen) megnyilvánul, akinek a tisztelet, imádat, és szeretetet fel lett ajánlva. „Sok juhaim vannak, melyek nem egy akolból valók, elmegyek és elhozom őket, és meghallják az én hangomat, és léssen egy akol és egy pásztor.”

Miután ilyen erőfeszítéseket tettünk, hogy kiemelkedjünk a tudatlanság és bigotéria posványából az igazság és megértés tisztább légkörébe, engedjük be magunkba az isteni erő és szeretet azt a gyönyörű és csodálatos megjelenési formájának spirituális megközelítését, akit Világanya néven nevezve kegyelettel veszünk körül.

Nem hiszem, hogy bárki, aki a mi nyugati neveltetésünkben részesült, könnyűnek találná a keleti vallásokban alkalmazott szimbólumok gazdagságának megértését, az emberek pedig elfelejtik, hogy a kereszténység is egy keleti vallás, akárcsak a buddhizmus, hinduizmus, zoroasztrianizmus. Krisztus zsidó testet viselt – egy keleti testet, azok pedig, akiket tanított, keleti módon gondolkodtak, egészen másként, mint mi. Kelet a szimbolizmus egy csodálatos, rendkívül alaposan kidolgozott módszerével rendelkezik valamennyi vallásában, a keleti embernek pedig nagy öröme telik szimbólumaikban. Szövi-fonja, kombinálja azokat, s szeretettel alkalmazza költői és művészi alkotásaiban. De mi hajlamosak vagyunk arra, amit praktikusságnak nevezünk, és hajlunk rá, hogy materializáljuk mindezeket a gondolatokat, következőképpen gyakran lealacsonyítjuk azokat.

Soha ne feledjük el, hogy vallásunk keletről származik, és ha meg akarjuk érteni, igyekeznünk kell mindennek előtt a keleti ember szemével nézni, és nem alkalmazhatjuk modern tudományos elméleteinket mindaddig, amíg nem vagyunk képesek azokat egymással összeegyeztetni. Ezeket igenis össze lehet egyeztetni, de hacsak nem tudjuk, hogy hogyan, akkor valószínűleg az egész dolgot zátonyra juttatjuk, mi pedig komoly kockázatot vállalunk,

ha feltételezzük, hogy azok az emberek, akik adnak a szimbólumokra, semmit sem tudnak, és reménytelenül tévedésben élnek. Egyáltalán nem élnek tévedésben. Az a sok gyönyörű ősi mítosz mind jelentést hordoz, de szükségképpen hiányoznak belőlük az ismert tudományos tények, mivel akiknek szóltak, még nem fejlesztették ki elméjüket kellőképpen, hogy ilyen formában megértsék. A korai egyház ezzel pontosan tisztában volt.

A régi emberek furcsa és költői gondolatai mögött mindig sokkal több rejlik, semmint a legtöbben hiszik. Buta dolog tudatlan előítéletekkel feltölteni, messze okosabb dolog megpróbálni megérteni. Mindaz, ami bármely vallásban bárhol művészi és az embereknek segítséget nyújtó volt, mindig valódi igazságot takart. A mi dolgunk az, hogy előbányásszuk ezt az igazságot, a mi dolgunk az, hogy letakarítsuk a hosszú korok lerakódásait, hogy az igazság felragyoghasson.

Ugyanez igaz az Áldott Szűz Mária gyönyörű keresztény jelképére is. Három jól megkülönböztethető fogalmat azonosíthatunk a Róla alkotott szokásos elképzelésekben:

1. A tanítvány Jézus anyjának a története. Ki volt Ő, és mivé vált a későbbiekben.
2. A szűz anyag tengere, a Nagy Mélység, a vizek, amelyeknek a színén „Isten Lelke” lebegett.
3. Az Istenség nőnemű aspektusa.

Ezeket a fogalmakat évszázadok folyamán összezavarták, lefokozták, materializálták, amíg abban a formában, ahogyan ma a történetet előadják, lehetlenné vált minden gondolkodó ember számára. Pedig egyáltalán nem az, ha elemezzük és megértjük eredeti jelentését, ha szétválasztjuk a mítoszt és a szimbólumot a létező személy élettörténetétől.

A katolikus egyház azt tanítja híveinek, hogy Jézus a Szűztől született, és maga a Szent Szűz anyja, Szt. Anna is szeplőtelenül fogantatott. E két esemény közül az első ellenkezik a természet törvényeivel (amik pedig Isten törvényei, az Ő akaratának kifejezői), következésképp nem történhetett meg. A második esemény – úgy hiszem – azt jelenti a közfelfogás szerint (legalábbis azok szemében, akik nem tanulmányozták különösképpen a teológiát), hogy a Mi Asszonyunk éppúgy, mint isteni gyermeke, a Szentlélek beárnyékolása által fogantatott. Viszont ha a hivatalos római katolikus kiadványokat vesszük alapul, akkor azt látjuk, hogy ez nem így van, mert azt tanítják, hogy Mária a megszokott módon fogantatott szüleitől, mint minden már emberfia. Apja Szent Joachim volt, anyja pedig Szent Anna. Elmagyarázzák, hogy a szeplőtelen fogantatás doktrínája itt csak annyit jelent, hogy Isten nem illette a Mi Asszonyunk embrióját azzal a mitikus ősatokkal, amit eredendő bűnnek neveznek (s amit állítólag Ádámtól örököltünk).

Szeretnék teljesen tárgyilagos lenni erről a nevezetes doktrínáról tett megállapításomban, de be kell ismernem, hogy ez nekem szükségtelen, sőt fantasztikus teológiai agyszüleménynek tűnik. Soha a legcsekélyebb történelmi bizonyítékát sem találtam Ádám, Éva és az alma különös meséjének, s azt hiszem, hogy az eredendő bűn egész elmélete egyszerűen annak a ténynek az ügyetlen magyarázata, hogy az ember bizonyos mennyiségű karmát hoz magával előző életéből. Ha valaki azután ezen a vonalon próbálja értelmezni a szeplőtelen fogantatás tanát, akkor talán arra a következtetésre juthat, hogy a Mi Asszonyunk már korábban ledolgozta minden rossz karmáját, és palesztinai életébe már karma nélkül (szeplőtelenül) született bele. Erről a területről viszont nekem semmiféle információm nincs.

Tévedés ezeket az elgondolásokat úgy bemutatni, mint valódi eseményeket egy zsidó nő életében, így nem történhettek, tehát nem is így történtek. De ha úgy értelmezzük azokat, mint a teremtés folyamata egy bizonyos fázisának, egy naprendszer fejlődésének szimbólumait, akkor meglehetősen természetesen a helyükre kerülnek, gyönyörűnek és kifejezőnek tűnnek. Lehántva róluk a sallangokat, az élettörténet következetes és hitelt érdemlő.

Ugyanez az egyház a mennybemenetel ünnepét úgy mutatja be, mint megemlékezést egy fizikai test felviteléről a mennyi világba – ez ismét nyilvánvaló lehetetlenség. Viszont ha felismerjük, hogy ez csupán költői leírása egy diadalmas Adeptus bevonulásának az angyali birodalomba, akkor egyszerre megértjük, mennyire helytálló sok minden, amit erről írtak, és az a sok gyönyörű festmény, amiket ez az esemény inspirált.

Most pedig mindenképp előttr vizsgáljuk meg a Fény Úrnőjének utolsó földi életét, s ennek következményeit, amik oda vezettek, hogy elfogadta azt a magas tisztséget, amit jelenleg is betölt.

Jézus anyja

Meg kell érteni, hogy a tanítvány Jézus pontosan ugyanúgy született, mint ahogy minden más ember születik. A szeplőtlen fogantatás különös doktrínája, - amit az imént próbáltunk megmagyarázni – az Áldott Szűznek a beárnyékolatása a Szentlélek által és a születés a Szűztől - ez az egész eszmekör a mítoszra, a szimbólumra utal, aminek valódi jelentése és gyönyörű magyarázata van, - amint azt épp most akarom bemutatni – de az nem a tanítvány Jézus fizikai testének megszületésére vonatkozik. Ennek a fizikai testnek az anyja egy előkelő származású zsidó hölgy volt, aki – ha hihetünk a tradíciónak – nem volt igazán vagyonos. József pedig (aki ha emlékezünk rá, szintén Dávid leszármazottja volt) ne úgy gondoljunk, mintha tényleg ács lett volna, mert ez ismét a szimbólum része, nem pedig a történelemé. Ebben a szimbólumban József az Áldott Szűznek, az ember lelkének a védelmezője. Ő az értelmet szimbolizálja, és mivel az értelem (az elme) nem teremtője a léleknek, hanem csak berendezője és díszítője, ezért József nem kőműves – nem az Univerzum nagy Építésze – hanem ács. Nem kell tehát azt hinnünk a mi Urunkról, hogy egy ácsműhelyben dolgozott, ez ismét csak egy jó példa arra, hogyan lehet összezavarni, és materializálni azt a szimbólumot, amit nem értenek meg.

Jézus anyja tehát egy júdeai nemes asszony, Dávid királyi házának leszármazottja volt. Valóban Neki, aki kiválasztatott erre a magas megtiszteltetésre, tiszta, igaz és makulátlan jellemnek – egy nagy szentnek kellett lennie, senki mástól, csak egy ilyen nőtől születhetett olyan tiszta, csodálatos és dicsőséges test. Szent és istenes életet élt, tele rengeteg szenvedéssel, (amiket bámulatos türelemmel és a lélek nemességével viselt,) de csodálatos vigaszokkal is. Csak keveset tudunk erről részleteiben, csak néhány korabeli elbeszélésbe vethetünk pillantást, de ez egy olyan élet volt, amit nagyon jól el tudunk képzelni magunknak olyan példaként, amiért hálát adhatunk az Istennek. Ez az élet vitte őt fel a meredek ösvényen elég messzire ahhoz, hogy lehetővé váljon egy különös és gyönyörű további fejlődés, amit el kell magyaráznom.

A belső élet tanulmányozói tudják, hogy amikor az ember elérte a fejlődés tisztán emberi szakaszának végét, amikor a következő lépés az Adeptus ember-fölötti körülményei

közé emeli, egy olyan birodalomba, amely éppoly határozottan az emberiség fölött áll, mint ahogy az ember is az állatvilág fölött áll,

Amikor teljesítette küldetését
Ami miatt emberré lett,

akkor a további növekedésnek több útja áll előtte, s övé a választás, hogy melyikre fog lépni. Előfordulhat ugyan, hogy vannak olyan körülmények, amik alapján ezt a választást bizonyos mértékig előre lehet látni. Nem itt van a helye azonban annak, hogy ezt az alternatívát itt részletezzük, elégedjünk meg itt azzal, hogy az egyik lehetőség egy nagy angyallá, Isten hírnökévé válni, – vagy amint Indiában mondják – a Déva-fejlődés útjához csatlakozni. Ez volt az az irány, amit Szűz Mária választott, amikor elérte azt a szintet, amin az emberi megszületésre már nem volt tovább szüksége.

Az angyalok hatalmas számban sohasem voltak emberek, mivel fejlődésük más vonalon haladt, vannak viszont olyan angyalok is, akik emberek voltak, s akik fejlődésük egy bizonyos fokán azt választották, hogy az angyali vonalat követik, ami egy nagyon dicsőséges, nemes és üdvös út. Így Ő, aki kétezer évvel ezelőtt megszülte Jézus testét, hogy később azt Krisztus elfogalhabssa, most egy hatalmas Szellem.

Sok csodálatos elragadtatás és imádság szállt évszázadok alatt az Ő lábaihoz. Ezer és ezer szerzetes és apáca, szenvedő férfiak és nők ezrei járultak elébe, feltárták előtte bajukat-bánatukat, forró imában kérve Őt, hogy mutassa be könyörgésüket az Ő Fiának. Ez az utóbbi ima ugyan tévedésen alapszik, mert Neki, aki Isten Örök Fia, s egyszersmind a valamennyiünkben lakozó Krisztus, nincs szüksége arra, hogy bárki is közben járjon Nála értünk. Mielőtt szólnánk, Ő jobban tudja, mint mi, hogy mire van szükségünk. Mi Őbenne vagyunk, Általa lettünk, és Nélküle nem létezik semmilyen teremtett lény, sem mi, sem a legkisebb porszem az egész mindenségben. „Közelebb van Ő, mint a lélegzet, közelebb, mint kezünk és lábunk.”

Ha valaki érti ezt, az nem imádkozik közbenjárásért a nagy angyalokhoz, mert tudja, hogy Ő, akiben minden angyal él, mozog és lakozik, mindent megtesz mindannyiunkért, ami megtehető. De éppen úgy, amint valaki kérhet szívességet itt testben élő barátjától – például kérheti, hogy gondolaterejével bátorítsa – ugyanúgy hívhatja segítségül ugyanezt a barátját, mikor az már letette testi ruháját. És ugyanúgy fordulhat ezekhez a magas régióbeli nagy Lényekhez is.

Nincs ebben semmi ésszerűtlen vagy tudományellenes. Én magam is gyakran kapok leveleket olyanoktól, akik tudják, hogy tanulmányozom ezeket a dolgokat, és arra kérnek, hogy gondoljak rájuk, s küldjek nekik gondolatbeli segítséget olyankor, amikor valami nehézségen, mondjuk műtéten, vagy más megpróbáltatáson kell átesniük. Természetesen mindig megteszem nekik. Mivel tudom, hogy minden hatásnak megvan az oka, éppen így minden oknak meg kell, hogy legyen a maga hatása. Ezért, ha én, vagy bárki azon fáradozik, hogy ráirányítsa gondolaterejét arra, aki gondban és bajban van, és iparkodik elébe tartani egy segítő, vigasztaló, erősítő gondolatot, vagy bátorító, felvilágosító ideát, akkor biztosra vehetjük, hogy meglesz az eredménye, mert eléri azt, akinek szól és hat reá. Hogy mennyire segíti meg, az függ az illető fogékonyságától, függ a kivetített gondolat erejétől és sok más körülménytől. De hogy valami hatás mindig van, az abszolút biztos. Így hát akkor is, amidőn a Nagyok egyikéhez – akár egy most újra testben élő szenthez, akár egy nagy angyalhoz –

fordulunk jóságos, gyámolító, erősítő gondolatért, biztos, hogy az a segítség megjön és erőt ad.

Ugyanez történik a Világanya esetében is. Mégis vannak, akik el akarnák hitetni velünk, hogy mindaz a fölséges nagy érzés, mindaz a fölséges nagy érzés, mindaz a szívbeli áhítat és odaadás, mindaz a forró szeretet, mind kárba ment és hiábavaló volt. Bármely hihetetlennek tűnik is ez nekünk, akik szélesebb és józanabb gondolkodáshoz szoktunk, én mégis hiszem, hogy sajátságos tudatlanságukban tényleg úgy is gondolják az egyház elszánt ellenségei. Sőt tovább mennek, s azt mondják, hogy helytelen dolog és istenkáromlás szeretetet és odaadást érezni Ő iránta! Őrütségnek hangzik az igaz, de tartok tőle, hogy vannak ilyen emberek. Az igazság persze az, hogy soha áhítat, soha szeretet, soha nemes érzés nem volt helytelen, bárkire is irányult. Lehet, hogy rosszul irányították. Odaadást. Szeretetet, sokszor pazaroltak már méltatlanra, de ez sohasem volt rossz cselekedet attól, aki tette, csupán ítélőképesség hiánya. De az, hogy egy nagy érzéssel tudott eltelni valaki, mindig csak javára volt és lelki fejlődésére szolgált.

Gondoljunk arra is, hogy ha valakit szeretünk, a benne élő Istent szeretjük. Az Isten, aki mibennünk lakozik, felismeri az Istent másban. A mélység a mélységhez szól, és az Istenség felismerése üdvösség. A szerető szem gyakran olyan jó tulajdonságokat lát meg szeretettjében, amit senki más nem tud felfedezni. Ám ezek a tulajdonságok megvannak látenszen, mivel Isten szelleme van mindnyájunkban. És a szerető szív komoly hite és erős vonzalma elősegíti, hogy a látens erények megnyilatkoznak. Aki idealizál valakit, hozzájárul, hogy azzá is váljék, amit hisz róla.

Hihető-e hát, hogy kárba mehetett mindaz a csodaszép áhítat és annyi buzgó ima, ami a Világanyához szólott? Aki ezt hiszi, annak vajmi kevés fogalma van az isteni ökonómiáról.

Soha, az idők kezdetétől fogva, igaz és nemes érzés nem ment kárba, s nem is fog kárba menni. Isten, aki mindannyiunkat olyan jól ismer, úgy rendezte, hogy minden szemernyi áhítat, minden parányi megértés, minden leghalványabb imádságos gondolat mindig fogadtatásra találjon, mindig teljesen kifejtse lehetőségeit, és mindig meghozza az Ő választát. Így az ő szerető jósága Jézus anyját, a hatalmas Angyalt választotta ki, hogy fogadja az emberek imáit, legyen vezetékük, áhítatuk elfogadója és átadója Istennek. Ezért a neki ajánlott nagy tisztelet és a lába elé öntött szeretet soha egy pillanatra sem volt hiábavaló. Mind hasznos volt, mind megteremte a maga gyümölcsét.

Évszázadok gazdag művészetét az Ő isteni Anyaságának szépsége ihlette meg. Nagyságát elragadó zenében dicsőítették. Bölcsessége inspirálta az egyház nagy doktorait és szónokait, mert Ő a bölcsesség Szíve, Anyja a gyöngéd szeretetnek, türelemnek, kitartásnak és a szent reménységnek. Ő az, aki szívében hordozta Jézus minden tanítását.

Ha igyekszünk ezeket átérteni, akkor meglátjuk azt is, mennyivel nagyobb realitás ez, mint az a meddő felfogás, amely szerint elkerülhetetlenül odavész mindaz a magasrendű gondolat, mindaz az ima és dicséret, amelyet nem címeztünk éppen egy bizonyos névre. Miért korlátozná Istent az, hogy mi tévedtünk a címezésben? Ő a szívekbe néz, nem pedig szavakra. Hiszen a szót (nyelvet, beszédet) külső körülmény határozza meg, mint például az, hogy ki hol született. Keresztények is azért vagyunk, mert történetesen keresztény országban születünk, nem pedig azért, mintha előbb áttanultuk és összehasonlítottuk volna a vallásokat és azután szabadon, megfontolva választottuk volna a kereszténységet. Keresztények vagyunk egyszerűen azért, mert annak születünk, s ezért elfogadtuk.

Jutott-e már egyszer eszünkbe, hogyha Indiában láttuk volna meg a napvilágot, mint ottani bennszülöttek, akkor mint hinduk vagy mohamedánok áhítatunkat épp olyan természetesen Shiva, Krishna, Allah néven küldenők Istenhez, mint amilyen természetesen küldjük most Krisztus nevében. Ha Ceylonban vagy Burmában születünk volna, buzgó buddhisták lennénk. Mit számít Isten előtt mindez a sokféle lokális különbség? Az Ő tökéletes igazságú törvénye, hogy a világ fejlődési tervében egyik teremtménye Angolhonban, a másik Indiában vagy Ceylonban jöjjön a világra, ki-ki a maga szükséglete és érdeme szerint. Akárkiben él igaz hit, imáját Isten azon a vezetőken fogadja, amelyet az illetőnek rendelt, mert így mindenki meg van elégedve és az igazság is teljes. Ellenben durva és kiáltó igaztalanság volna mellőzni vagy elutasítani bárki becsületes buzgóságát, aminek soha, egyetlen morzsáját sem vetette meg az Isten. Az Ő útjai nem a mi útjaink, az Ő megítélése annyival szélesebb, nagyobb a mienknél. De amint Faber írja: „Mi szeretetét beletörpítjük a magunk ferde korlátjaiba, és szigora az, amit dicsérünk oly hévvel, amit Ő nem ismer el”.

Azok a történetek, amelyek a Világanyáról (Szűz Máriáról, Parvattiról) szólnak, nem légből kapottak. Sokszor halljuk, hogy megjelent itt is, ott is, mint Jeanne d’Arc-nak. Nagyon valószínű, hogy úgy is volt. Semmi sincs benne, ami már eleve lehetetlen volna. Az sem hihető, hogy mindaz a sok ember, aki tanúskodik a megjelenések mellett, mind káprázat, hipnózis, vagy valami különös tévedés áldozata lett volna. Aki tanulmányozta a kérdést, tudja is, hogy amikor komolyan gondolunk valamire, akkor erről erős (éles) gondolatformákat teremtünk, melyek nagyon közel vannak ahhoz, hogy testi szemnek is láthatók legyenek. Sok ezer ilyen gondolatformát alkottak az emberek Szűz Máriáról, s biztosak lehetünk felőle, hogy Ő sohasem mulasztotta el válaszolni, vagyis étellel önteni el a formákat. Az pedig bizonyos, hogy e gondolatok, illetve formáik* egy némelyike kedvező körülmények közt valósággal látható lett. De még ha az asztrál szintéren (érzelmi régióban) is maradtak a gondolatképek, a szenzitív egyén akkor is észrevehette őket. A háborúban, annak rettenetes és példátlan feszültségei mellett sok ember vált szenzitívvé (érzékennyé) a pszichikus benyomásokra, aki azelőtt sohasem volt az. Ezért van, hogy éppen manapság annyit hallunk megjelenésekről, s ezek közt olyan látomásokról, manifesztációkról, melyekben a Világanya első helyen szerepel.

Azt is mondják, hogy Lourdes-ban és másutt is csodaszerű gyógyulások történtek a hit által. Valószínűleg úgy is van. Nincs is benne semmi, ami ellenkezik a tudománnyal, sem a józan ésszel. Hiszen ismert dolog, hogy erős mesmerikus áram gyógyít bizonyos betegségeket. Azt ugyan nem tudjuk, hogy hol a határa az effajta gyógyerőnek, de azért jó, ha nem felejtjük, hogy van igazság mindezek mögött.

Ilyen igazság, hogy a Fény Királynéja egy bámulatra méltó felhívást intézett a női világhoz elnökünk által. Geoffrey Hodson „Az angyalok és emberek testvérisége” könyvében ezt írja róla: „Ő mindenkoron az anya ügyén munkálkodik, hatalmas ereje most is ezt szolgálja, most is arra szólítja egész angyali udvarát, hogy emelje fel az anyaságot az egész világon. Angyali hírnökein át Maga van jelen minden emberi születésnél, bár nem látják, és nem tudják. De ha az embereknek megnyílnék a szemük, Ő megmutatná magát. Tőle jön ez az üzenet a Testvériségen (Hierarchia) át az embernek”:

„Annak a nevében, Akit én hordoztam hajdan, jövök segítségetekre. Én minden nőt a szívembe zárok, hogy mindegyikből ott tartsak valamit, amin át segílyt nyújthatok neki a szükség idején. Magasztaljátok föl asszonyaitokat annyira, hogy a királynőt lássátok bennük.

* 1. A Karma c. könyv Gondolatképek c. fejezetét.

Legyetek a királyaik, úgy tiszteljétek egymást, felismerve királyi mivoltotokat. Legyen királyi vár minden hajlék, ha még olyan kicsi is, s benne lovag minden ifjú, apród minden gyermek. Viseltessék mindenki lovag módjára a többi iránt, megtisztelve mindenkiben a királyi származást. Mert királyi vér van minden emberben, mindnyájan a Király gyermekei”.

Hátra van még, hogy megszívleljük, mekkora kiváltságot kínál, hogy őt szolgálhassuk, és hogy ezt mi módon érdemljük ki. Azután majd tárgyalni fogjuk a Világanya szimbolikus jelentését.

Ami a mának a feladata.

Forduljunk a legújabb évek történelméhez és vizsgáljuk, mi az a munka, amit ma a Világanya végez, s mi az az alkalom, amelyben Ő följánlja, hogy részt vegyünk. Most van három éve annak, hogy Ő először* szólott néhányunknak. Voltaképpen úgy hiszem, engem ért a megtiszteltetés, hogy bevezessem a kérdést testvéreink egy választott csoportjának, miután egyszer a Világanya oly kegyes volt, hogy engem egy kihallgatással kitüntetett.

Mint a női nemnek a leghivatottabb védője, Ő természetesen együtt munkálkodik a Karma Urainak, a Lipikáknak a tisztjeivel, akiknek az a hivataluk, hogy alkalmas születést találjanak a testetöltésre váró egók nagy seregének. Ez gyakran igen nagy nehézséggel jár, mert gyakran kell egymással szembenálló követelményeket összeegyeztetni, minthogy a karma mind a két irányban dolgozik. Ez pedig a lehető legnagyobb körültekintést kívánja. Ha ugyanis karmája a lejövő egónak, hogy ilyen vagy olyan szülei legyenek, akik nyújtsák neki, illetve elzárják előle a jó alkalmakat, amelyeket érdemelt, vagy mulasztott: akkor viszont a szülők karmájában annak kell benne lennie, hogy éppen ilyen gyermeket kapjanak, aki életüket erősen meghatározza, talán sok örömet, vagy sok bánatot hoz rájuk.

A történelem mostani fordulójában ötödik törzsfajunk Manuja egy új ágfaj (törzsfaj – ágfaj vagy főfaj – alfaj) nevelésén fáradozik, a hatodikén, amelynek, ha megnő, egynéhány új tulajdonsággal, új karakterisztikával kell majd bírnia, ami jelentékeny haladás lesz a mai ember átlagos képességeivel szemben. De hogyan szólítsa életre fajának ezt az új hajtását?

Ne keressünk a dologban semmi csodát. Az új ágfaj nem egy csapásra fog előteremni. Lassan, fokozatosan kell kihajtania abból, ami már megvan (vagyis a faj törzséből). Én azt hiszem, hogyha az Úr, Vaisvata Manu akarná, megtehetné, hogy ezt mondja egy csoport válogatott emberének: „Ti lesztek az új ágfaj!”. S egyszersmind bizonyos változtatást tehetne testükben és agyukban* (* pl. a tobozmirigy és agyfüggvény fejlesztését), amivel az új ágfaj feltételei adva volnának. Ám nem ez a gyors átmenet a Természet útja, más szóval a Teremtő akarata nem így nyilvánul meg. Minden változás fokozatos, s mindjárt meglátjuk, miért kell így lennie.

Mindnyájan élő egyedek vagyunk, ezért van, hogy gyökeresen átalakulni csak lassan tudunk. Ha csak arról van szó, amit „holt” anyagnak hívunk – bár a valóságban az is él – akkor azt, például egy fémet aránylag gyorsan tudunk felolvasztani és tetszés szerint más formába önteni. De már ha a kertész akarja a növény alakját, növényét, színét megváltoztatni, azt már nem teheti olyan egyszeriben, mint a fémmel, hanem csak lassan, szépszerivel, szoktatással, mintegy rábírva, hogy a kívánt irányba fejlődjék, máskülönben tönkretenné a fát (virágot

* Leadbeater könyve 1928-ban jelent meg.

stb.). Ugyanez áll minden élő organizmusra. (Jól tudom, hogy minden organizmus él, de az egyik elevebb, mint a másik.)

Bizonyára ez áll a mi esetünkre is. A lehetőség megvan mindnyájunkban az új ágfaj kellő kvalitásinak kitermelésére. Nem kétlem, legalábbis remélem, hogy ez így van valamennyiünkkel, úgyszintén gyermekeinkkel. Bennük is megvan a szükséges képesség, de ezeket is fejleszteni kell még, s ez a fejlesztés csak lépésről lépésre történhetik, ha meg akarjuk őrizni az élő egyed harmonikus épségét. Így azután fokozatos fejlesztés a Manunak és tisztjeinek a metódusa (sok ezerre megy tudni illik a dévák és emberek száma, akik fennhatósága alatt dolgoznak).

Önök hallják egyszer-máskor, hogy sokat ígérő ifjakat vagy gyermekeket emlegetünk. Mit értünk mi ez alatt? Azt értjük, legalábbis jelenleg, hogy vannak gyermekek, akikben már mutatkozik az új ágfaj egy vagy más jellegzetes vonása. Persze nem az összes. Egészen ritkaságszámba menne az olyan gyermek, akiben megvolna minden új sajátság. Ha így volna, talán az adeptussáig vinné, vagy legalábbis az arhát fokáig. Ez azonban egyelőre a legkritább eset. Mert ha ma egy gyerekben huszonöt százalék a jövő faj vonása, már az is szerencsés kivétel, s megéri a fáradságot, megadni neki minden alkalmat, hogy a helyes irányban fejlődjék tovább, azon felül, hogy szent kötelességünk is.

Ezek szerint a Mi Asszonyunk, a Világanya legfőbb gondja jelenleg alkalmas inkarnációkhoz juttatni a haladott egókat. Ami semmi esetre sem könnyű dolog. Sok ezer kiváló lélek áll készen testet ölteni, s alig várja, hogy közreműködjék a Világtanító nagy művében. Ámde arra való testet találni igen bajos. Itt vannak például azok, akik hősi halált haltak a világháborúban, akik életüket adták oda az igazság védelmében.

Ez a háború igazán borzalmas volt. Talán a történelem legnagyobb bűne azok részéről, akik okozták. De ha már meg kellett lennie, akkor a Nagyok, akik a fejlődést irányítják, arra használták fel, hogy kiválogassák a maguk anyagát, kiostálják a búzát a pelyvából. Ennek a nemzedéknek az egész színe-java részt vett valami módon a háborúban és megpróbáltatásuk igen súlyos volt. Ők azonban tudtak a helyzet magaslatára emelkedni, kiállották a próbát és megragadták az alkalmat. Nagyszerű karmát aratnak olyan haladással, amelyet rendes körülmények között egy tucat inkarnációban sem értek volna el. Jutalmuk, hogy beleszületnek a hatodik ágfajba.

Minden típus és minden réteg képviselve volt köztük, de volt egy közös nagy vonásuk. Voltak köztük túlfinomult művész hajlamúak és vulgárisan nyersek, de mind készek voltak meghozni a legnagyobb áldozatot egy ideálért. Az átültetés a friss ágfajba nem fogja menten finommá csiszolni, nem tudja megváltoztatni legfőbb karaktervonásaikat. Bár mindannyian hősök, mégsem válhattak egyszerre szentekké, sem kifinomult kultúrlényekké. De hiszen a hatodik ágfaj még nem állhat csupa adeptusból, amint úgy látszik sokan hiszik. Nem lehetünk majd mindnyájan papok, orvosok, művészek. Szükség lesz akkor is ácsra, bádogosra, földművesre. Minden osztály képviselve lesz ott, akárcsak a mi ágfajunkban, amelyből sarjad és tovább nő. Mint mostan, úgy akkor is a fejlettség különböző fokain állunk ott majd, de – remélem és hiszem – hogy mindannyiunkban lesznek közös, nagy vonások, ami most csak kevesekben van meg. Nem leszünk szűkkeblűek és elfogultak, hanem türelmesebbek, sokkal szabadabbak a gondolkodásban és tettben, több lesz bennünk a testvériség és a részvét.

Végeredményben mindnyájunknak jut majd hely a jövő ágfajban. A kérdés csak az, honnan vegyünk már mostan tiszta testeket egy nagy sereg léleknek, még pedig lehetőleg az új és

haladó emberek soraiból? A közkatonákkal még úgy ahogy menni fog a dolog, őket lassanként csak el tudják látni. De már a tisztek elhelyezése jóval komolyabb probléma. Hiszen a nyugati világban mind többet halljuk, hogy házasodni már nem is lehet, hogy a nagy család meg éppenséggel drága a mai viszonyok között. Ennek oka többnyire az, hogy az a sajnálatos társadalmi betegség, hogy az emberek jobban szeretik a költséges, mutatós életmódot. A nők nem fogják fel, mennyivel szebb szerep, mennyivel jobb karmát hoz testet építeni a nagy, tiszta lelkeknek, akiknek az inkarnációjától függ a jövő boldogabb emberisége, mintsem a férfiakat majmolva szabadulni a házasság kötelekeitől. Ez azért van, mert sok nő nem érti, hogy nemük nem alacsonyabb rendű életnívót jelent, hanem dicsőséges, kreatív élethivatást és kiváltságos helyzetet. Ez az irányzat, amely éppen a művelt osztályokban dívik, végzetes a jövő generációjára, mert azt eredményezi, hogy csak a műveletlenebb, alsóbb osztály szaporodik, ami természetesen nem kívánatos.

Okkult szempontból nézve a kérdést, nem az a nő legnagyobb dicsősége, hogy vezető szerepet játszik a társaságban, sem hogy kitüntetéssel szerezzon diplomát, hogy azután pozícióban vetekedjék a férfiakkal, és a legmodernebb kényelemben gögösen éljen magának, hanem hogy életet adjon a születésbe jövő lelkeknek, s egyúttal feje legyen egy meleg otthon kistársadalmának, amelyben a gyermek jól és boldogan tanulja meg élni a maga életét, jól és boldogan készüljön elő élethivatására. Az anyának ezt az asszonyi teljesítményét nem kell elkerülni, mint valami restelni és lekicsinyelni valót. Ellenkezőleg ez a női inkarnációnak legnagyobb dicsősége, s olyan kiváltság, amely nem adatott meg a férfi-inkarnációnak. A férfisorsnak is megvannak maga nagy lehetőségei, amelyeket jól felhasználhat, de az anyaság hivatásához fogható nem adatott meg neki. Az emberiséget az anyák tartják fenn, az anyák viszik előre. Azonban ezt a nagy feladatot olyan szenvedés árán végzik, amelyekről nekünk férfiaknak nincs fogalmunk.

Éppen ezért, mert így van, mert a munka, amit végez oly fontos és a vele járó szenvedés annyira borzasztó, éppen ezért ál fenn a világ belső kormányzatának ez az ügyosztálya, amelynek a munkaköre minden asszonynak felvenni a gondját nehéz idejében és kiosztani neki mindazt az erőt és segítségét, amit karmája megenged. A Világanya parancsát az angyali lények nagy serege várja és az Ő képviselőjében valamelyik jelen van minden gyermek születésénél, úgy hogy igazán elmondhatjuk, hogy reprezentánsai útján Ő van jelen minden szenvedő anya ágya mellett. Ez a szolgálata pedig egyformán terjed ki mindenkire. Nem tesz különbséget szegény és gazdag, szent és bűnös, férjes és nem férjes nő között. Mivel Ő a megtestesült isteni részvét és könyörület, azért neki elég az, hogy valahol gyermektést jön világra, és hogy anya van rászorulva az Ő szolgálataira, amit teljesíteni legfőbb öröme.

A Szűzanya kívánsága spiritualizálni a világ egész felfogását az anyaság és házasság mivoltáról, és aki Őt közülünk szolgálni akarja, igyekezzék minden erejét és befolyását ebben az irányban latba vetni. Van, aki előadásokat tarthat, más meg írni tud. Mert ahogy a kérdés ma él Európa közvéleményében, azzal távolról sincs megelégedve. Szerinte nyugaton az anyaság kérdését egyáltalán nem értik az emberek a maga igazában. Nem úgy nézik, ahogy kell, vagyis magasztos és nagyszerű kiváltságnak, hanem majdnem megaláznak. Ő tökéletesen együtt érez azokkal a nőekkel, akik joggal és őszintén lázadoznak az ellen, hogy rabszolgái legyenek a férfi kéjvágyának, mindamellett azt tartja, hogy általában mégsem helyesen fogják fel az egész kérdést.

A házasságkötésnél is hiba, hogy annyi önző, materiális számítás vezeti az embereket. Egyszer csakis érzéki vágy, máskor praktikus szempontok, mint például, hogy két szomszédos birtok egy kézbe kerüljön. Gyakran cím és rang, sokszor csak pénzérdek a

motívuma. Pedig a házasságnak csak egy igaz oka lehet, az amikor két ember közt nagy spirituális szeretet van, amit rendszerint tiszta szerelemnek hívnak. Mert fejlettebb egők számára csak ilyen előfeltétellel lehetséges megfelelő testet építeni.

A Világanya éppen most tartja életbevágóan fontosnak, hogy közelebb hozzuk a nyugati világot a spirituálisabb életnézethez, mivel a hatodik ágfaj gyermekének ötödik ágfajbéli szülőktől kell megszületnie. Sok-sok jele van már annak, hogy új korszak küszöbén vagyunk, és új napra virradunk. Ez az új korszak és ez az új világ a nő korszaka, a nő világa lesz. Mert amint egyik Mesterünk régen rámutatott: amíg a nő nem foglalja el megillető helyét a világban, addig nem is hordozhat méltó testeket a Buddhák és a Krisztusok számára. Eliphaz Levinek „Paradoxok a legmagasabb tudományában” a vége felé van egy jegyzet, ami így szól:

„ A tökéletes út szerzőinek igazuk van. Az asszonyt nem szabad úgy nézni, mintha csak a férfi apanázsa volna. Éppoly kevésbé van ő csak a férfi kedvére és hasznára teremtve, mint ahogy a férfi sincsen csak az asszony kedvére. Férfit és nőt úgy kell tekintenünk, mint egyenlő erőket különböző individualitásokkal. Hét éves koráig a lány csontváza semmiben sem különbözik a fiútól és az oszteológista ugyancsak meg volna akadva, ha meg kéne különböztetnie őket egymástól. A nő missziója: anyja lenni a jövő okkultistáinak, akik bűn nélkül születnek. A világ megváltása és üdvé a női nem emelkedettségén és tiszteletén fordul meg. S amíg ő nem töri össze a szexuális rabszolgaság bilincseit, amiket mindenkor reáraktak, addig a világnak pillanatra sem lesz sejtelve arról, hogy mi ő voltaképpen, s mi az igazi helye a természet ökonómiájában. Itt Ó-India, a Rishik Indiája bocsátotta le először a mérőönt az Igazság óceánjának a mélységeire, de már a Mahabharata utáni India mélyreható tanultsága mellett is elhanyagolta és elfelejtette ezt az igazságot.

Az a fény, amely ezt a kérdést meg tudná világítani, csak akkor fog felragyogni, amikor majd a világ felfedezte és nagyon meg is becsülte a nemiség nagy problémája mögött rejlő alapvető igazságokat. Ez lesz a 'fény, amely sosem fényeskedett sem vízen, sem szárazföldön'. Ezt a fényt pedig a Teozófus Társulatnak kell meggyújtania. Ez a fény fog felvezetni a spirituális intuícióhoz. A világ pedig a Buddhák és Krisztusok nemzedéke lesz, mert akkorra már felfedezte, hogy egyén hatalmában áll Buddhákhoz hasonló gyermekeket nemzeni, vagy pedig - démonokat. Amikor pedig megjött ez a tudás, akkor kihálnak a dogmatikus vallások és velük együtt a démonok is.” E.O.*

Összefüggésben ezekkel az eszmékkel a Mi Asszonyunk, a Világanya a nevelésügynek tulajdonítja a legnagyobb fontosságot. A jelen idők arra kényszerítik, hogy főleg a művelt osztályban keressen szülőket. De az előkelő társaság hölgyei többnyire fáznak az anyai kötelességektől a gyermekeiket majdnem egészen a dajkára bízzák, aki különben lehet nagyon kedves és jó a gyermekhez, de rendszerint alacsonyabb társadalmi fokon áll, következésképpen kevésbé finomodott gondolatokkal és érzésekkel veszi körül, mint ahogy az apa és anya tehetné. Egy úri nőtől hallottam egyszer: „Egész időmet elveszi a jótékony munka, nem jutok hozzá foglalkozni a gyerekekkel. De egy kitűnő kisasszonyt vettem melléjük.” Úgy látszik, ez a hölgy nem érte fel azt a nyilvánvaló tény, hogy ha az Isten arra a nagyon kiváló nurse-re akarta volna bízni a kicsinyeket, akkor annak a gyermekei lettek volna.

Indiában más a helyzet, mert ott mindenki természetesen tartja, hogy házasodjék. De azért ott gyakran még a magasabb kasztokban is siralmasan hiányzik a felügyelet és a környezet is kedvezőtlen az ép és egészséges testi szaporodásra. Mind a két körülmény rendkívül komoly

* E.O. angolul Eminent Occultist = kiváló okkultista. Ezt az álnevet adta Sinnet K.H. Adeptusnak.

és nagyon megérdemli, hogy minden okkultista komolyan foglalkozzék vele és tőle telhetőleg elősegítse jobbra fordulásukat.

A Világanya komoly kívánsága, hogy minden asszony a legjobb körülmények közt legyen megpróbáltatása idején, hogy tiszta, igaz szeretet vegye körül, hogy őt, magát a legszentebb, legnemesebb gondolatok töltsék el. A születésre váró gyermeket így nem érheti egyéb magasrendű befolyásnál, ami által a lehető legjobb esélyekkel indulhat neki az életnek. Testileg is kizárólag a legjobb, legtisztább fizikai magnetizmus kell, hogy várja idelelni, amihez pedig elengedhetetlen a minden részletében pedáns tisztaság. Csakis a modern hygiéne legszigorúbb betartásával lehet teremteni olyan kedvező feltételeket, amelyek mellett megszülethetik egy haladott egó számára alkalmas lakóhely: az előkelő és egészséges test.

Nagyon üdvös lenne, ha a nők minden országban tömörülnének abból a célból, hogy minden tekintetben pontos útbaigazítást adjanak egymásnak az anyaság minden fontos kérdésében. Minden asszonynak tökéletesen tisztáznia kell magában, hogy milyen nagyszerű alkalmat nyújt neki a női inkarnáció. Mindegyiknek meg kellene tanulnia mindazt, ami fontos a terhesség alatt, valamint előtte és utána. Ne csak tökéletes tisztaság és egészen gondos figyelem vegye körül a csecsemő testét, hanem a szülő kitűnő asztrális és mentális állapota is: szeretet és bizalom, boldog, szent érzelmek. Ezen az úton lehet a Világanya művét nagyon előmozdítani és a faj jövőjét biztosítani.

Természetesen nem azt mondom, hogy feltétlen kötelesség férjhez menni, illetőleg házasodni. Vannak lelkek, akiknek a cölibátus leckéjét kell az életben megtanulniuk, akik egy adott inkarnációban jobb feladatra képesek a házasság életén kívül. Ez olyasvalami, ami fölött csak az egyén maga határozhat szabadon. Mert például össze nem illő és szeretetlen házasságban élni minden bizonnyal rosszabb, mint egyáltalán nem házasodni. Mégis tisztába kellene jönnie minden embernek azzal, hogy a házasság állapota előkelő állapot, hivatása pedig magasrendű és tiszteletet érdemlő, mert alkalmat nyújt a legértékesebb altruizmusra.

Ennek érdekében vonjuk fel éppen most a figyelmet arra, hogy van egy nagy és ragyogó Lény, aki az Egyetemes Anya tisztjét viseli, s akinek önkéntes munkásai táborába még sok újoncra is van szüksége, sok új vezetőkre, hogy csodás szeretetét és részvétét szétáraszthassa széles e világra, amely oly sokat köszön az ő gondoskodásának.

Ami ezenfelül szintén a Világanya érdeklődésének az előterében áll, az természetesen a gyermeknevelés. Szerinte a nyugati civilizáció egész magatartása hibás a feleség és anya ügyében, de ugyanúgy elhibáztak a jövő generáció nevelése körüli ügyetlen kísérleteink is. Latinul nevelni: educere, annyit jelent mint kivezetni, kihozni, s így minden nevelésnek első és fő célja kihozni, kifejtetni a gyermekből a látens (azaz csírájában meglevő, de még ki nem bontott) képességeket. Először meg kell figyelni, hogy mit tud jól a gyermek, azután rásegíteni, hogy jól meg is csinálja. De most még csak a kezdetén vagyunk, hogy ezt megértsük, eddig századokon át az volt a nevelés módszere, hogy elfojtani a fiatalban minden individualitást, és hogy egy és ugyanabba a formába akarjon beletörni mindenkit. Teletömték a gyermek fejét rengeteg emésztetlen és többé-kevésbé haszontalan adattal, ahelyett, hogy megmagyarázták volna neki, mi az élet valódi célja, s megmutatták volna, hogyan kell betöltenie.

Azért vagyunk idehelyezve, hogy ebben a világban tanuljunk meg élni a magunk emberségére és mások javára. Mégis ritkán látjuk, hogy ebben az irányban tanítanak a gyereket, hogy az álljon előtte, hogyan fogja életét helyesen leélnie. Pedig ettől függ a lélek jövő sorsa, haladása

vagy maradása hosszú időkre. Ahogyan mostani inkarnációjában tölti be a helyét, az lesz lelki növekedése szárnya vagy kolonca. Mégis ebből a tantárgyból kapja a legsoványabb útravalót azoktól, akiknek hivatása volna, hogy előkészítsék az életre.

Ha eltekintünk a kis gyermekek számára jól bevált óvodáktól és Montessori rendszertől, aligha túlozunk, ha azt mondjuk, hogy a nagyobb gyermekek számára alig találunk jelenleg csak félig-meddig is helyes irányú nevelést. Ilyen csak a cserkész mozgalom és az asztalkör, amelynek jelszava: "Élj tisztán, mondj igazat, hozd helyre ami rossz és kövesd a királyt (Krisztust)" – mindent magába foglal, ami a legfontosabb az életben. A cserkész fogadalom pedig – hogy kötelességét teljesíteni fogja Istene és királya iránt, és hogy mindenkor segíteni fog másokon – csupán más beállítása az asztalkör nemes jelszavának és csak jobban részletezi, hogy mit kíván tőle a cserkész törvény. Azt, hogy legyen becsületes, lojális, hasznos, udvarias, takarékos, tiszta gondolatban, szóban és tettben, végül legyen barátja mindennek, embernek, állatnak egyaránt.

Ez az igazi nevelés, csak ez ad olyan értéket, amiért érdemes élni. Ha ez megvan, akkor nem fontos, hány vizsgája van valakinek, végzett-e egyetemet. A vizsgáztatás maga is egyik legnagyobb átka a modern életnek. A legtöbb országban és a legtöbb alkalmazásban nem az számít, hogy a fiatal embernek megvan-e a képessége, hogy jól is végezze azt a munkát, ami az állással jár, hanem, hogy letette-e azokat a lelketlenül szigorú vizsgákat egy csomó tantárgyból, amelynek semmi köze a praktikus élethez. Vizsgák nélkül nem is folyomodhat állami vagy más valamirevaló állást. Már pedig a szokásos vizsgáztatások az ifjú életnek annyi természetellenesen és egészségtelenül eltöltött éveibe kerülnek – annyi túleröltető tanulásba zárt levegőjű szobában, rossz és mesterséges világításnál, kevés mozgás, kevés alvással, szóval mindennel, ami éppen a legkevésbé jó a fejlődésben lévő testnek.

Mikor egyik Mesterünk gondjainkra bízott egy fiatal egyént, egész pontos utasítást adott: „Öt órai szellemi munka egy nap a legtöbb, amit fejlődésben lévő fiútól vagy lánytól követelni szabad. Ezt is gondosan kell elosztani, szünetekkel, pihenéssel sűrűn megszakítani. Amit ennyi idő alatt nem lehet megtanulni, az maradjon inkább el.” A Világanya pedig nemrég a nevelésről szólva így nyilatkozott. „Nincs kifogásom az ellen, hogy az ifjúság könyvből tanuljon. Bizonyos mértékig jó is ez és szükséges az eredményes tanításhoz. De ellene vagyok a megfeszítő, folytonos robotnak a fiatal életben, amit boldogan kellene eltölteni. Amit ezzel ártanak, az jóval több, mint az az elképzelhető legnagyobb, bár kérdéses haszon, amit avval nyerünk, hogy az ifjúság agyát állítólagos tények halmazával tömjük tele.”

A vizsgák pedig évről évre nehezebbek és lélekölőbbek. Nemsokára odajutunk, hogy a szülők kénytelenek lesznek bojkottálni a mai kártékony rendszert. „Tartsátok meg magatoknak iskolai bizonyítványaitokat, mi lemondunk róla, mert túl magas árat fizetünk érte, s amit kapunk érte, az túl kevés. Így fog gondolkodni minden józan és előrelátó szülő.” Ehhez persze az kell, hogy az állam könnyítsen mindenben, ami a képesítéseket szükségtelenül nehezíti. Vagy pedig, hogy összefogjon több olyan praktikus és józan eszű tulajdonos, főnök és munkaadó, aki belátja, hogy jobban jár, ha arra néz, hogy alkalmazottjának mennyi a képessége, szorgalma és rátermettsége, mint az, hogy mennyi az iskolai bizonyítványa.

A Világanya határozottan sürgeti, hogy a gyermeknek tapintatosan és gyöngéden, de amellet egész világosan vessék elméjébe, mit jelent spirituális oldaláról nézve a szülői szerep általában, mit a szerelem, házasság, anyaság, és mit a nemek kölcsönös viszonya. Csak így érhetjük el, hogy a gyermek az életnek azokat a tényeit, amelyeket szükséges tudnia, a helyes

és nem a helytelen módon, a legmagasabb, nem pedig a legalacsonyabb szempontból fogja megismerni.

Ha csatlakozni kívánunk a Világanya dicső munkásainak csoportjához, akkor többféle munkateret találunk magunk előtt. Előadásokban, írásban, személyes befolyással a baráti érintkezésben, mindenki ahogy tud, úgy használhat, terjesztheti a nagy eszmét, a szerelem és házasság megszentelését és e kérdésben a legmagasabb ideált állíthatja oda ifjúnak és öregnek, hogy az életben mindenki magáévá tegye és ne érje be kevesebbel. Sok gyakorlati ága van e munkakörnek: ismertetni az asszonyokkal a szülés higiéniáját, valamint a lelki és testi előkészülésnek a mikéntjét. Szegény anyáknál gondoskodni arról, hogy meglegyen mindenük amire szükségük van szülés előtt és alatt. Odahatni, hogy a különböző korú gyermek mind megfelelő nevelést kapjon. Emlékezve arra, hogy a Világanya egyik nagy szerepében a szomorúak vigasztalója, a „Consolatrix Afflictorum”: bármi tőlünk telhető segítséget nyújtunk szűkölködő felebarátainknak, az Ő nevében nyújtjuk, mert ezzel levonjuk a szenvedőre az Ő jótékony erejét és áldását.

Ezek után vegyük szemügyre futólag a szimbolikát, amely minden korban hozzátársult a Világanya ismeretéhez és kultuszához. A legtöbb félreértés ugyanis onnan van, hogy mindig össze akarták kötni a szimbolikát a már leírt (történelmi) tényekkel, ami azután az egész centrális ideát zavarossá és hihetlenné is tette.

A Szűz Anyag

Isten örökké valóan Egy az Abszolútban. De Isten a megnyilvánulásban (manifesztációban) kettős: élet és állag (szubsztancia), szellem és anyag vagy mint a tudomány mondaná, erő és anyag. Mikor Krisztus, az Atya egyszülötte kipattan az ő kebeléből, s visszanéz arra, ami megmarad, úgy látja, mintha el volna fátyolozva. E fátyolnak a régi India bölcselői a Mulapraktiki nevet adták, ami az anyag gyökere. Nem maga az anyag, ahogyan mi ismerjük, hanem potenciális* lényege. Nem tér, de a térnek a „belülje”. Az, amiből minden lesz. Az istenség (egyik) alkotó eleme, amelynek a tér az egyik manifesztációja.

De az anyagnak ez a fátyola szintén isten, éppen annyira része Istennek, mint ahogy része a Szellem is, amely reáhat. Isten szelleme lebegett a tér vizeinek a színén. De a tár vizei is Istentől lettek, éppen úgy, mint a Szellem, amely rajtuk lebeg, mert sehol sincs más, mint Isten mindenütt. Ez az őszállag, amelyből minden dolog lett. Ez a régi bölcséletek Nagy Mélye, ami – mivelhogy körülvesz és tartalmaz minden dolgot – azért égi bölcsesség, amely felölel és magába zár mindent. Innen van, hogy a filozófus mindig a teremtés női oldalának veszi a Nagy Mélységet – az örök bölcsességet. Ezért a lélek Ő egyaránt a makrokozmoszban, mint a mikrokozmoszban**, mert ami igaz fönt, igaz alant is.

Ezek a gondolatok meglehetősen összetettek és azonkívül idegenek is a mi modern mentalitásunknak. De ha egy keleti vallást meg akarunk érteni, ne sajnáljuk a fáradságot jobban belenézni abba, ahogyan Keleten felfogják és kifejezik ezeket a dolgokat. Akkor

* A lehetőségeket magába záró, lehető, de meg nem nyilatkozott.

** Makrokozmosz = a nagy világ, a világegyetem. Mikrokozmosz = a kis világ, pl. az ember. Ugyanazt a törvényt tükrözi mindkettő, ezért mondja az okkultista, hogy „amint fönt, úgy alant.” Ez az un. Hermészi tétel.

látjuk, hogy van az, hogy Ő (a Szűz Anyag), az istenség Anyja, Lánya és Hitvese^{***}. Lánya azért, mert ugyanattól az Örök Atyától származik. Hitvese, mert krisztus születése a világba úgy történik, hogy a Szentlélek ereje ráhat a szűz anyagra. Végül Anyja is, mert csakis az Anyagban lehet evolúció, amely világra hozza a krisztusi szellemet az emberben^{****}.

Naprendszerünk Hármasságának, a Szoláris Hármasságnak, vagy Trinitásnak – amelyről rendszerint szó van – fölötte és túlra rajta van a Legelső Háromság, amely a legelső Megnyilvánulásakor jött létre abból, amit mi semminek gondolnánk. Ebben a legmagasabb Trinitásban az Atya az Abszolút – amit a legnagyobb tisztelettel szólva – úgy nevezhetnénk, mint az igazság Sztatikus Állapotát^{*}. Belőle jön elő a Krisztus, vagyis az Istenség második aspektusa, amelyik megnyilvánulásnak mégis Első, mert Istent, az Atyát, „senki sem látta”.

Azután az istenség következő aspektusának – a Szentléleknek, ami a Cselekvő aspektus (Akarat cselekvésben) – a közreműködés folytán abból az említett anyaglényegből, vagy anyag gyökeréből jön létre minden világ és minden további manifesztáció bármilyen rendű vagy rangú is. Tehát a mi naprendszerünk Szentháromsága is.

Az Istenség Anya – Oldala ilyenképpen mint téréter nyilvánul. Nem az a fizikai éter, amely a fény rezgéseit közvetíti a szemhez. Hanem a térnek az az étere, amit az Okkult Kémia^{**} koilonnak nevez, ami nélkül semminemű evolúció nem lehetne, s ami az evolúció múltával mégis szűz marad és érintetlen.

Ebbe a koilonba vagy finomabb éterbe lehel bele az élet leheletét a Krisztus, vagy az energizáló (teremtő, életadó) Logosz, az írások Igéje^{***}. Az életnek ez a lehelete az anyag buborékait alkotja a koilonba. Így keletkezik az anyag, amely eszerint a koilon távolléte, hiánya, vagyis éppen az, ami nem a koilon maga⁺. Ha tehát ő visszavonja hatalmas leheletét, megszűnik az anyagbuborék is. Maga az éter abszolút változatlan. Olyan, mint azelőtt volt, szűztiszta azután is, hogy megszülte az anyagot. Háborítatlan mindattól, ami történt. A Fény királynőjét ezért ünneplik a boldogságos Szűz néven, mint mindennek Anyja.

Ennélfogva Ő a lényege az anyag nagy tengerének, s így szimbolizálva Ő Mária, aki a „tenger csillaga” és a tengerek királynője Aphrodite. Ruhája, ahogy ábrázolják, mindig kék, a tenger és az ég kékje. Mivel fejlődni csak anyagban, az anyagon keresztül tudunk, azért ő nekünk egyszersmind Isis, az Avató (Iniciáló), a Szűz Anya (szűz anyag), akitől a Krisztus születik meg mibennünk, azaz a kauzális test, ami az ember lelkének a hordozója; Isten Anyja, akiben az isteni Szellem kifejezésre jut bennünk, mert az anyaméh, mint szimbólum ugyanaz, mint a Szent Grál kelyhe. Éva is őt jelképezi, aki leszáll az anyagba és a földi származásba, Mária Magdolna is őt ábrázolja, amint természetellenes egyesülésben van az anyaggal, de miután tisztán emelkedik ki belőle, ismét mennybe száll az örök életre, mint Mária, az ég királynője.

^{***} Analógia a természetben a víz, gőz, eső, felhő viszonya egymáshoz, amint kölcsönösen szülik egymást. Melyik az első, melyikből jön a másik? Melyik az anya? A felhő, amely lehull és visszaszáll, hogy újra leessék? Pára szüli az esőt, eső a párát, etc.

^{****} A teremtés fő fázisait a három nagy „leáradás” szerepét az evolúcióban megtaláljuk a szerzőnek Christian Chreed, Man Visible, és A. Besant: A Study in consciousness, Ancient Wisdom etc. Műveiben.

^{*} Sztatikus = helyzeti, potenciális, dinamikus = mozgási, cselekvési, aktuális. A teremtés már dinamikus, manifesztált.)

^{**} Occult Chemistry, by Besant and Leadbeater. Koilon: görög szó

^{***} Kezdetben vala amaz ige etc. János I.)

⁺ Az atom forgó úr az éterben.

Amíg fejlődésünk alsóbb fokait járjuk, és alá vagyunk vetve az anyag uralmának, addig ő számunkra valóban a Mater Dolorosa, a fájdalmas anya, szomorúság anyja, mivel minden földi baj és bánat oka kapcsolatunk az anyaggal. De amikor legyőztük az anyagot, amikor a halhatatlan háromságot bennünk nem homályosíthatja el többé a négyesség⁺⁺, akkor: Ő nekünk a Győzelem Asszonya, a diadalmos egyház dicsősége, a napba öltözött Asszony a holddal a lába alatt⁺⁺⁺, feje körül a tizenkét csillagos koronával.

Ha a kérdést az eddigi szimbolikus értelmében nézzük tovább, akkor az Áldott Szűz mennybemenetele azt ábrázolja, amikor az anyag lényege ismét az Abszolútba vonul vissza, és így Isten lesz mindenben mindenütt. A keresztény egyház nagy ünnepei mind azt célozzák, hogy lépésről lépésre megmutassák a hívőknek, hogy mi történik az Univerzum Nagy Építőjének a művében, amely éppúgy a kozmosz evolúciója, mint az ember fejlődése. Amikor ezeket a misztériumokat tanulmányozzuk, sose feledkezzünk meg a régi filozófusok jelmondatáról, amely így szól: „Amint fenn, úgy alatt.” Mert bármit is látunk történni a hatalmas világevolúcióban, ugyanazt megtaláljuk az ember haladásának jóval kisebb fokán is. És fordítva, amikor meg bírjuk figyelni, hogyan bontakozik Isten az emberben idelent, ez a tanulmány felbecsülhetetlen hasznunkra lesz, ha majd azt akarjuk megérteni, milyen az a végtelenül dicsőbb fejlődés, ami Isten akarata az univerzumra, mint egészre nézve. Amit pedig így megtanult az ember, azt ne mulassza el gyakorlatban megvalósítani. Mint a poéta írja: „Szűz anyává kell válnom, hogy a világra hozzam Istent, Ha a mennyek üdvösségében örök életet élni vágyom...”

Hogy a szimbólumot jobban megértsük, jegyezzük még meg, hogy Krisztus a szellem, isteni természeténél fogva a maga hatalmából és akaratából száll mennybe, mint ahogy a maga akaratából jött elő kezdetben az Atya kebléből (az anyagba). De Mária, a lélek, mennybe vitetik. Annak akaratából, aki Atyja is, Fia is egyben. Mert az első Ádám (mondja Szent Pál) élő léleknek teremtett, de az utolsó Ádám, aki a Krisztus, maga az elevenítő, az életadó Szellem. Így Ádámot követve – aki az értelmet jelképezi – mindenki meghal. De Krisztusban mindenki életet nyer.

Az Istenség női arculata vagy aspektusa

Értsük át jól, hogy a mi legmagasabb elképzelésünk az istenségről magában foglalja mindazt, ami mind a két nemnek jellegzetes legjobb tulajdonsága. Isten, akiben minden benne van, nem lehet kizárólagosan maszkulin, sem feminin. Nem is lehet másképp, minthogy sokféle aspektusa van, márpedig a kereszténységnek nagy hajlama volt rá, hogy elfelejtse a sokszoros megnyilvánulás (manifesztáció) alapvető tényét. A tökéletes Istenségben előttünk áll mindaz, ami emberi jellemben legszebb, legdicsőbb lehetséges. S ez a jellem kétfajta erényt tár elénk. Egyik az, amit a férfival, az embernek inkább a pozitív oldalával társítunk. A másik, amit főképp női tulajdonságnak ismerünk, a nő fogalmához kötünk. Így például erő, szilárdság, bölcsesség, tudományos irányzat, valamint az a romboló erő, amit a hindu Sivája képvisel, ez mind férfi erénynek mondható. Ellenben inkább speciálisan a női oldalhoz számít a szeretet, szépség, harmónia, gyöngédség.

⁺⁺ A háromság vagy felső triád: atma – buddhi – felső manasz, vagyis az ember halhatatlan, isteni része. A négyesség, vagy tetraktisz, az előbbinek múlt eszköze, a gyarló földi személy, amely a négy alsó principiumból áll: konkrét elme, emóciós vagy vágytest, étertest és sűrű fizikai test.

⁺⁺⁺ A Hold egyik képletes értelme az asztrálvilág, az emberben a szenvedélytermészet. Ha ezt legyőzte, akkor „lába alá” kerül. (Holdtest a régi irodalomban = érzelmi, vágy, vagy asztráلتest.)

Mindez az erény pedig egyaránt tekint le reánk az Istenségről. Természetes, hogy az ember mindig elválasztotta a két fő aspektust és úgy gondolta el őt, mint az isteni Atyát-Anyát. Minden nagy vallás kultiválta az istenségnek e kettős oldalát, majdnem egészen napjainkig. Ezért voltak nemcsak isteneik, hanem istennők is a vallásoknak. Indiában ott van Parvati, Lakshmi, Uma, Sarasvati. A görögöknél Hera, Aphrodite, Demeter, Pallas Athene. Egyiptomban Izisz és Nephthys. Kínában Kwan-yin. Rómában Júnó, Vénusz, Minerva, Ceresz, Diana, Bellona. Még más vallásokban Aszarte vagy Astarot, az ég királynője. Izisz képmásai pedig, amelyeken ölében tartja a gyermek Hóruszt, egészen olyanok, mint a boldogságos Szűz karján a gyermek Jézussal. Sőt azt állítják, hogy több keresztény templomban tényleg régi egyiptomi szobrokat tartanak.

Általában a kereszténység azzal vádolja a régi vallásokat, hogy politeisták, több istent imádnak. Ez egyszerűen félreértése a dolog értelmének. A művelt ember bármely vallásba is tartozott, mindig tudta, hogy csak egy Isten van. De azzal is tisztában volt, hogy ez az Egy-Isten sokszerűen, sokféle módon nyilatkozik meg, és éppen annyira női, mint férfi testen át, vagyis az életnek éppolyan teljességében és úgynevezett negatív oldalon, mint a pozitívon.

Nekünk, akik keresztény fogalomkörben nevelkedtünk, kissé nehéz elfogadnunk, hogy mi szükítettük le Krisztus tanítását annyira, hogy amit most vallunk, az sok esetben csak a fonákja annak, amit eredetileg tanított. A mi nevelésünk, ami a vallást illeti, nem-filozofikus. Nem tanultuk meg becsülni az összehasonlító vallástudomány és az összehasonlító mitológia értékét. De aki éveken át tanulmányozta, tudja, mennyi fényt vet sok olyan kérdésre, ami különben érthetetlen. Látjuk, hogyha minden Isten, s nincs más, mint Isten, akkor az anyag is Isten, nemcsak a szellem, és hogy van női, vagy passzív oldala is az istenségnek, nemcsak pozitív. Mindemellert Isten mégis Egy és nincs Benne még egy mása.

Minden, ami van: Isten. De ahányan vagyunk, annyi színű egyéni szemüvegen át láthatjuk és még hozzá egyéneként is több szempontból. Láthatjuk benne a hatalmas Szellemet, aki éltet és fenntart mindent. De ez a Minden sem kevésbé Isten, nem lévén más, mint Isten. Így látjuk meg azt, amit az Istenség női oldalának nevezünk. És amint sok a megnyilatkozása a férfi-oldalnak, sokféleképpen nyilvánul meg a női is. Ezért van a régebbi idők vallásaiban sok isten és sok istennő, mert mindegyik egy-egy isteni aspektust képvisel. Megvolt az isteneknek a papjuk, az istennőknek a papnőjük, akik egyaránt fontos tényezői a vallásnak. De az utolsó két nagy vallásban, a keresztényben és a mohamedánban (mindkettő a judaizmusból ered, amely nem ismerte a nő aspektust) a Világtanító nem akarta a kettős aspektust kidomborítani. Így van csak papja, s nem egyúttal papnője is a kereszténynek és mohamedánnak, s az erők, amelyek e két egyház szertartását át leáradnak, bár magukba foglalják az összes kvalitásokat (tehát a feminineket is), mégis úgy vannak elrendezve és irányítva, hogy csak a férfit használják vezetőképpen. Eddig legalább így van.

A régi Egyiptom szertartásában szétszöttük ezeket az erőket*, mert akkor így akarta a Világtanító, mikor az egyiptomi vallást alapította. Ott az erők egy része oziriszi, a másik pedig iziszi manifesztációjában áradt. Az elsőket Amon-Ra-nak, a napistennek a papjai adminisztrálták, a második csoport erőit Izisz papnői. Izisz éppolyan nagy tiszteletben állott, éppoly nagyra tartották, mint bármely más istent. Ő volt a nagy jótévő Istennő és Anya, akinek hatása és szeretete átjárta az eget és a földet.

Ideje már, hogy aki kereszténynek mondja magát, meg is értse egyháza szimbólumait. Hogy lássa milyen sokoldalú, és hogy minden felvetett gondolat nem egy, hanem egy sereg hasznos

* A szerzőnek régi egyiptomi inkarnációbeli emléke.

gondolatot támaszt fel. Hivatkoztunk már egy helyen arra a másik szimbólum-sorozatra, vagy rendszerre^{**}, amelyben Krisztus földi életének egy-egy szakasza a négy nagy avatást jelképezi, a mennybemenetel pedig az ötödiket. Ebbe a rendszerbe azonban beleszővődik a mi Asszonyunk, Szűz Mária története is, amennyiben születése jelképezi az anyag első nagy megjelenését, amikor is az ego individualizálódik. Az annunziáció (angyali üdvözlés) pedig az úgynevezett megtérésnek felel meg, amikor az ember az igaz útra tér^{***}, aminek az a természetes következménye, hogy megszületik benne Krisztus. Előbb azonban túl kell esnie az áldott állapot hosszú idején és a vajúdáson⁺. Ugyanebben a sémában Mária mennybemenetele az egónak, vagy léleknek a tökéletes és teljes visszaolvadása Monádba.

Vehetjük még egy más formáját a szimbólumnak, azt, amikor Krisztus leszállását az anyagba Születése ábrázolja. Itten Mária születése a Mulaprakriti megalakulása, amit a Második Személy hoz létre, amikor kiválik az Atyából, amint már említettük előbb. Míg az annunziáció annyi, mint a Szentlélek első leszállása az anyagba. A Szentlélek leszállva beárnyékozza a maria-t, azaz a szűz anyag tengerét. Isten Szelleme lebegett a mélység színén, így az annunziáció ugyanaz, amit más frazeológiában „Első leáradásnak” nevezünk, amely a kémia elemeit hozza létre. De csak a „terhesség” hosszú ideje után kész az anyag a „Második Leáradás”-ra, amely a Háromság Második személyétől jön, amikor is megszületik Krisztus az anyagban (mint karácsony napján). Még csak ezután indul a „Harmadik Leáradás”, amikor minden ember egyénileg veszi magába az isteni szikrát, a Monádot. Ekkor születik meg a lélek, vagy ego az emberben. Ez azonban egy sokkal későbbi állapot.

Mint mondtuk, többféle beállítása volt a női aspektusnak. Rómában Vénusz képviselte benne a szeretetet^{*}. Minerva bölcsességet, Ceresz volt a föld anyja, Bellona az oltalmazó. A mi Asszonyunk, a Világanya hivatala nem felel meg egészen egyik ókori istennőnek sem, inkább úgy lehet mondani, hogy Ő a fogalom egy magasabb oktávján, többnek a szerepét foglalja magába. Ahogy mi elképzeljük, úgy őt még Kwan-yin alakja közelíti meg a legjobban, akit az északi buddhizmusban – amely Kínában és Tibetben van elterjedve – úgy tisztelnek, mint a könyörület és tudás anyját. A mi Boldogasszonyunk lényegében Mária az Anya, aki a szeretet, áhítat és könyörület mintaképe. Tényleg a mennyei bölcsesség, de mindenek fölött a Consolatrix Afflictorum, vigasztalója, gyámola, segítője minden betegnek, szomorúnak, szűkölködőnek, vagy bármi szorongatottságban levőnek. Ő a vezető, aki a szeretetet és áhítatot viszi Fiához és Királyához, de egyúttal Ő a vezetőke az úr szeretet-viszonzásának az emberekhez.

Ezért úgy szimbólum szempontjából, mint tényerejénél fogva minden oka megvan rá a keresztény embernek megtartani az Áldott Szűz ünnepeit örömben és hálatelt szívvel ama bölcsesség és szeretet iránt, amely megadta neki a megközelítésnek ezt az útját. Hála krisztus Urunknak, aki adja és a mi Asszonyunknak, akinek kezéből kapjuk! Vegyünk részt mindnyájan a világ nagy kórusában, amely dicséretét zengi Gábiel arkangyal szavaival: Üdvözlégy Mária, malasztal teljes, az Úr van Teveled, Te vagy áldott az asszonyok közt.”

^{**} Annie Besant: Esoteric Christianity (Belső kereszténység) művében.

^{***} A nívritti margá-ra, I. Karma.

⁺ A próbaösvény, és ami megelőzi.

^{*} A megkülönböztetés szeretet és szerelem közt csak a magyarban fejlődött ide. Régebben még felfokozott szeretetet jelent: „Ez az én szerelmes Fiam.” etc.